

7 oerplots

Eigenlijk is er maar één oerverhaal. Dat is het verhaal van scheiding - inwijding - terugkeer. Het is de Reis van de Held, waarbij de hoofdpersoon, die in dit verband 'de held' of 'de heldin' wordt genoemd, uitgedaagd wordt het gewone leventje achter zich te laten om een onbekend avontuur aan te gaan. In de meeste verhalen leidt die reis, of die nu metaforisch is (een innerlijke reis) of daadwerkelijk plaats vindt, via hoogtepunten en dieptepunten uiteindelijk tot groei en (zelf) ontwikkeling. Aan het einde is de held niet meer wie hij of zij aan het begin was. Soms wijzer, gelukkiger of minder eenzaam geworden en bepaalde inzichten verworven, maar soms ook dood. Als het slecht afloopt, dan zijn er toch lessen geleerd en is de gemeenschap verrijkt.

Alle verhalen die er verteld worden en ooit verteld zijn, zijn variaties op dit thema.

Christopher Booker (*Seven Basic Plots*) heeft binnen dit oermodel 7 basisplots herkend. Deze oerplots zijn:

1. **Het monsterplot.** Het koninkrijk is in gevaar. Het gaat hier om verhalen waarin de status quo bedreigd wordt door een gevaarlijk monster en waarin de held het opneemt tegen dit monster en dit monster verslaat en zo het koninkrijk verlost van de vloek. *James Bond, Roodkapje, Theseus, Li Che, Beowulf, Jaws, Sigurd, St Joris en de draak, Dracula, Jurassic Park. Alle oorlogsfilms, westerns, thrillers.*
2. **Het Assepoesterplot,** waarin een arme (of lelijke) jonge of miskende hoofdpersoon het uiteindelijk tot rijkdom en succes brengt. *Het lelijke jonge eendje, Assepoester, Josef, de dromer, Jane Eyre, Aladdin en de wonderlamp.*
3. **De Queeste,** waarin een held (vaak met een groep) via een lange moeizame reis op zoek gaat naar iets van uitzonderlijke waarde: een ring, een geheim, een medicijn, een graal of het gulden vlies. *Frodo, Odysseus, Parcival, Harry Potter.*
4. **De wonderbaarlijke reis en terugkeer.** Verhalen, trips, dromen, nachtmerries. Verhalen waarin een hoofdpersoon een droomachtige reis maakt en uiteindelijk weer terugkeert in het normale leven. *Alice in Wonderland, Peter Pan, Wizard of Oz, Peter Rabbit, Robinson Crusoe.*
5. **Comedy.** Verhalen waarin de hoofdpersoon iets schijnbaar onmogelijks nastreeft. Verwarring en misverstanden als gevolg. Vaak toch miraculeuze plotwending en eenwording. Vaak liefdesplots. Hoofdpersoon kampt met innerlijke vijand: hoogmoed, ego, blinde vlek. *Notting Hill, Het temmen van de feeks, Midsummernightdream, Fawlty Towers.*
6. **Tragedie.** Droom eindigt in de dood. Verhalen waarin de hoofdpersoon iets uitzonderlijks wil en daarin lijkt te gaan slagen maar het uiteindelijk net niet redt en tragisch ten onder gaat. *Picture of Dorian Gray, Carmen, Bonny & Clyde, Anna Karenina, Virginia Woolf, Madame Bovary, King Lear, As it is in heaven, Romeo en Julia*
7. **Wedergeboorte (transformatie en metamorfose).** Verhalen waarin de hoofdpersoon onder invloed is gekomen van een duistere macht, getransformeerd wordt, een metamorfose ondergaat en uiteindelijk verrijkt zijn of haar ware gedaante terugvindt (of wakker wordt). *Sneeuwwitje, Doornroosje, Kikkerkoning, Beauty and the Beast, Eros en Psyche, Sneeuwkonigin.*

Vragen: wat is er aan de hand? Welke krachten vechten hier? Kun je in het verhaal (van dit individu, dit team of deze organisatie) een oerplot ontdekken?